

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

2015 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

KG3DV 21 «Компьютерлік графика 3D визуализация модулі»

KG3DV 3212 «Компьютерлік графика 3D визуализация модулі» пәні

5B070400 «Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету»
мамандығының студенттері үшін
(мамандықтың аты)

Ақпараттық технологиялар факультеті

Ақпараттық есептеу жүйесі кафедрасы

2015

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: аға оқытушы Мухашева Г.С.

«Ақпараттық есептеу жүйесі» кафедрасының мәжілісінде талқыланды

«____» 2015 ж. № _____ хаттама

Кафедра менгерушісі Амироп А.Ж. «____» 2015 ж.
(колоы)

Ақпараттық технологиялар факультетінің әдістемелік бюросымен
мақұлданды

«____» 2015 ж. № _____ хаттама

Төрағасы Капжаппарова Д.У. «____» 2015 ж.

Оқытушы туралы мәлімет және түйісу ақпараты

Мухашева Галия Санатовна аға оқытушысы әзірлеген

АЕЖ кафедрасы ҚарМТУ-нің басты корпусында орналасқан (Карағанды, б.Мира, 56), аудитория 300 , байланыс телефоны 56-59-35 (254)

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиттер саны	Сабактардың түрі					ОСӨЖ сағат- тарыны ң саны	СӨЖ барлық сағатта р саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі			
			қосылған сағаттар саны			дәрісте р	практикалы қ сабактар	зертханалық жұмыстар						
Оқыту түрі – күндізгі оқу														
5	4	6	15	15	30	60	120	60	180	Емтихан/ Курстық жоба				
Оқыту түрі – қысқартылған, күндізгі оқу														
3	4	6	15	15	30	60	120	60	180	Емтихан/ Курстық жоба				

Пәннің сипаттамасы

«Компьютерлік графика және 3D визуализация» пәні мамандық бойынша мемлекеттік базалық станартының (таңдау бойынша бөлігі) негізгі пәннің цикліне кіреді.

Пәннің мақсаты

«Компьютерлік графика және 3D визуализация» пәні компьютерлік графика - технологисын қолдану арқылы қосыншаларды құру барысында, тәжірибелі әдептерді қалыптастыруды мекемедегі ресурстарды жоспарлау жүйесінде (Компьютерлік графика жүйесінде) студенттермен алынған білімдерді жалпылауды және жүйелеуді теориялық негіздеу мақсатын алға қояды.

Пән міндеттері

Бұл пәнді зерттеу нәтижесінде студенттер мыналарды білуі тиіс: компьютерлік графика негізгі ұғымдар мен әдістерін меңгеру; танымал графикалық бағдарламалар мен баспа жүйелерін зерттеу; компьютерлік графика арқылы құрылымын суреттер, негіздер теориялық негіздерін білу; компьютерлік дизайн негіздерін білу; әдістері және бүгінгі қоғамдағы компьютерлік графика құралдарын түрлі қолданбаларға білу.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

Өнімділігін білу: графика сорттары; кесімді алгоритмдер, геометриялық қайта; танымал графикалық бағдарламалар бойынша;

білу: жоспарын іске асыру графикалық құралдарының жалпы схемасын құрылымы мен жұмыс істеуін; визуализация математикалық, алгоритмдік, техникалық негіздері; әдістері мен сыйбаларды құрастыру тәсілдері; графикалық обьектілер бейнелейді Delphi бағдарламаларға әзірлейді; графикалық обьектілерді математикалық моделін құру; оған кеңістік және обьектілерді өз модельдеу технологиясы; Алгоритмдік түрінде моделін ұсынады; өзінің кәсіби қызметінде интерактивті компьютерлік графика құралдарын пайдалануға; практикалық дағыларды менгеруге: қазіргі заманғы компьютерлік пакеттерді (автокөлік) графикалық жұмыс істейді.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атавы
1. Информатика модулі	Ақпарат туралы түсінік; есептеу техниканың және телекоммуникацияны негізгі құрылғылары пайдалану; ақпараттық модельдеу, модельдеу әдістерін қолданатын негізгі салалары
2. Алгоритмдеу және бағдарлама негіздері модулі	Программалауды автоматтандырудың әдістері, алгоритмдік тілдер, алгоритмдеу негіздері.

Постреквизиттер

«Компьютерлік графика және 3D визуализация» пәнін зерделеу кезінде алынған білімдер, пәндерін менгеру кезінде пайдаланылады:

- Компьютерлік жүйелерді жобалау;
- Жүйелерді компьютерлік модельдеу.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің, (тақырыптың) атавы	Сабактардың түрлері бойынша енбек сыйымдылығы, сағ..				
	дәріст ер	практи калық	лаборатор иялық	СӨО Ж	СӨ Ж
1. Компьютерлік графика жүйесі	1			4	
2. Компьютерлік графикамен жұмыс	1				
3. Компьютерлік графика түрлері	1			4	4
4. Қарапайым графиканы пайдалану			3		
5. Бір айнымалы көмегімен функция графигін салу			3	4	
6. Координаталар және айырбастау	2			4	4
7. Жобалар. Растрлық картинаның геометриялық түрленуі	2			4	4
8. Денелердің проекцияларын құру			4		
9. Бейнелерді өзгерту			4	4	
10. Векторлар мен шеңберлердің генерациясы	1			4	4
11. Растрлық алгоритм			4	4	
12. Көпбұрышты аймағын толтыру	1			4	4
13. Облыстарды толтыру			4		
14. Көпбұрышты қисынды	2			4	4
15. Қыықтарға бөлу			4		
16. Геометриялық модельдеу	1			4	4
17. Жасырын сзықтармен беттердің жойылышы	2			4	4
18. Көрінбейтін беттер мен сзықтарды жою			4		
19. Шынайы бейне көрінісі	1			4	
20. AutoCAD графикалық жүйесі				8	4

21. AutoCAD жүйесімен танысу. Сызу параметрлерін енгізу. AutoCADта жұмыс істеу ортаны дайындау. Негізгі сызу нысандарын салу. Нысанды қосу.		1			4
22.Бейнелеу ережелері. Сызба элементтерін өңдеу. Қабаттармен жұмыс.		2			4
23. Сызбадағы өлшемдерді дұрыс орналастыру. Полисызыктары. Штрих. Көлем құрылымы.		3			4
24.Проекциялар түрлері. Түрлі экрандар		2			4
25. Улгілерді құру әдістері. Улгінің түрі		4			4
26. Жасырын желілерді жою және беттер. Сахналарды реалистік ұсыну.		3			4
Барлығы:	15	15	30	60	60

Практикалық сабактардың тізімі:

- 1.AutoCAD жүйесімен танысу. Сызу параметрлерін енгізу. AutoCADта жұмыс істеу ортаны дайындау. Негізгі сызу нысандарын салу. Нысанды қосу.
- 2.Бейнелеу ережелері. Сызба элементтерін өңдеу. Қабаттармен жұмыс.
- 3.Сызбадағы өлшемдерді дұрыс орналастыру. Полисызыктары. Штрих. Көлем құрылымы.
- 4.Проекциялардың өндери. Түрлі қалқандар
- 5.Улгінің құрылышын әдіс Улгінің түрі
- 6.Жасырын желілерді алып тастау және беттер. Сахналарды реалистік ұсыну.

Зертханалық сабактардың тізімі

- 1 Қарапайым графиканы пайдалану.
2. Бір айнымалы графикалық функциялар
- 3 Проекциялық дененің құрылышы
- 4 Суретті түрлендіру
- 5 Растрлық алгоритмдер
- 6 Толтыру бағыттары.
- 7 Қыындысы сегменттері.
- 8 Көрінбейтін сызықтармен беттердің жойылдыруы.

Курстық жұмыстың тақырыбы:

Үш өлшемді кеңістікте нысанды модельдеу

Сөж үшін арналған бақылау тапсырмалары:

1. Дербес компьютердің бейне жүйесі
2. Графика түрлері
3. Векторлық графиканың математикалық негіздері
4. Өлшемді түрлендіру
5. Проекция класификациясы
6. Генерациялық шенбер- Брезенхеманың алгоритмі
7. Растрлық аумақты толтыру.
8. прогрессивті алгоритмді толтыру.
9. Коэна-Сазерленданың екілік алгоритмі.
10. Параметрлік кескіндеу.

11. Лианга-Барскидің екілік алгоритмі
12. Сазерленда-Ходгмана алгоритмі
13. Көпбұрышты қызынды алгоритмі Вейлера-Азертона
14. Геометриялық модельдеу
15. Көрінбейтін бөлшектерден алып тастау әдістерін жіктеу
16. Сызықтың жойылу алгоритмі
17. Алгоритм Z-буферінде бар беттерді алып тастау
18. Бақылау алгоритмі
19. шынайы бейнені қалыптастыру
20. Компьютерлік графика түсті өкілдігінің үлгілері

Оқытушының студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

СОӘЖ тақырыбының атауы	Сабак мақсаты	Сабак өткізу түрі	Сабак мазмұны	Ұсыныла тын әдебиет
Тораптардың түрі мен топологиясын тандау Тораптарды жоспарлау мен іске асыру. Административтік тораптар.	Осы тақырып бойынша материалды игеру	Консультация мен әнгімелесу	1 аттестацияға зертханалық жұмыстарды орындау	[2,8,9]
Сымсыз тораптар Тораптардағы ақпараттарды қорғау. Тораптық проблемаларды шешу.	Осы тақырып бойынша материалды	Консультация мен әнгімелесу	2 аттестацияға зертханалық жұмыстарды орындау	[14,17, http://www.securitypolicy.ru]

Саясат және рәсімдер

«Компьютерлік графика және 3D визуализация» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабакқа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабак босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабактарға қатысу кіреді.
- 4 Оку процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабактар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Инженерная 3D-компьютерная графика. Бакалавр. Базовый курс Издательство: Юрайт (Россия), 2014, Стр. 464
2. Быков А. В., Пантиюхин П. Я., Репинская А. В. Компьютерная графика. В 2-х т. Т. 1. Компьютерная графика: Учебное пособие. Издательство: ИНФРА-М, ИЗДАТЕЛЬСКИЙ ДОМ, Форум, 2008 г.
3. Быков А. В., Пантиюхин П. Я., Репинская А. В. Компьютерная графика. В 2 ч. Ч. II. Учебное пособие. Изд.: Форум 2010г.
4. Климацева Т. Н. Трехмерная компьютерная графика и автоматизация проектирования на VBA в AutoCAD. Издательство: ДМК Пресс, 2008г., стр. 464

5. Хейфец А. Инженерная компьютерная графика. AutoCAD Автор: Издательство: БХВ-Петербург, 2006г
6. И. Б. Аббасов: Создаем чертежи на компьютере в AutoCAD 2007-2008, Издательство: ДМК Пресс, 2008г, стр. 136
7. Михаил Петров, В. Молочков Компьютерная графика. Учебник для вузов, Учебник для вузов, Издательство: Питер (Россия), 2006г, стр. 81
8. Н. Бутакова Компьютерная графика. Учебное пособие для ВУЗов. Изд. Московский государственный индустриальный университет, 2008г, стр. 213
9. Миронов Д. Компьютерная графика в дизайне. Издательство: БХВ-Петербург, 2008г
10. Королев, Устюжанина: Инженерная графика. Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения. Издательство: Питер, 2013 г.
11. Петров М.Н., Молочков В.П. Компьютерная графика: Учебник для вузов. 2-е изд. – СПб.: Питер, 2006г.-811 с.: ил.
12. В. П. Куликов, А. В. Кузин Инженерная графика. Издательство: Форум, 2009г, стр. 368

Қосымша әдебиеттер тізімі

13. Лагерь А.И. Инженерная графика. - М.: Высшая школа, 2006. – 270 с.
14. М. В. Домасев, С. П. Гнатюк. Цвет, управление цветом, цветовые расчеты и измерения: научное издание - М.: Питер, 2009. - 217 с.
15. Э. М. Фазлулин, В. А. Халдинов Инженерная график: учебник для студентов вузов, обучающихся по специальностям технического профиля; Научно-методический совет при Минобразования и науки РФ. - 2-е изд., испр. - М. : Академия, 2008. - 397 с.
16. Б. Н. Нурмаханов, Д. Д. Абидабекова Компьютерная графика: учебник для студентов технических специальностей вузов Казахстана; М-во образования и науки РК. - Алматы: Эверо, 2006. - 195 с.
17. В. Ю. Микрюков Компьютерная графика: учебное пособие для студентов образовательных учреждений среднего профессионального образования; М-во образования РФ. - Ростов н/Д : ФЕНИКС, 2006. - 236 с.
18. Динасылов А.Д. Инженерная и компьютерная графика. Введение в компьютерную графическую систему AutoCAD: Учебное пособие. - Алматы: АИЭС, 2006. - 104 с.
19. В. А. Гервер, А. А. Рывлина, А. М. Тенякшев Основы инженерной графики: учебное пособие с алгоритмическим предъятием графического материала. - М.: КНОРУС, 2007. - 426 с.
20. Б. Г. Миронов [и др.] Инженерная и компьютерная графика. М-во образования РФ. - 5-е изд., стер. - М.: Высшая школа, 2006. - 334 с.
21. П.В. Большаков Инженерная и компьютерная графика. Практикум. 2006, стр. 592
23. А.В. Олейникова ЭУР: «Компьютерная графика и 3D визуализации». – Караганда: КарГТУ, 2012.